

Mavi Sürgünhalikarnas Balıkçısı

– M.Filizman · 24 Şubat 2013

Yakın tarihimizi öğrenmek için biyografik kitapların önemini Mavi sügün'ü okuyunca bir kez daha anladım.Bu katagorideki eseler yakın tarihimizin canlı tanığı.

Mavi sürgün;Cevat Kabağaçlı'nın anı kitabı.Osmanlı'nın son dönemleri ve Genç Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşunu yakından yaşamış bir yazar.Osmanlı döneminde İstanbul'un işgalinin tanığı.O nun anlattıkları bu yüzden önemli.İşgal yıllarının İstanbul'unu okurken hüzünlenmemek elde değil.İnsanlar ilk defa işgal kuvvetlerinin yaptıkları hareketlerle özgürlüğün kıymetini anlıyor.Kendi ülkende başkalarının emrinde olmayı içlerine sindiremiyorlar.Bu milis kuvvetlerine karşı ölüm bahasına yapılan eylemleri okurken onların kahramanlığı ile gururlanıyoruz.

İstanbul'un işgal yıllarında yazar,bir gazetede çalışmakta.Bütün yazılar,karikatürler işgal kuvvetlerinin sansüründen geçmek zorundadır.Böyle bir günde Ali Kemal'in düşmanla işbirliği yapmasına çok kızar.Birşeyler yapmalıyım,diye düşünürken O nu küçük düşürücü bir karikatür çizmek aklına gelir.Ama nasıl sansürden geçecekti?Siyah bir kalemle silincek şekilde bir resim çizer ve sansür kurulundan "görölmüştür"onayını alır.Hemen karikatürü siler.Yerine kendi istediği resmi çizer.O zamanlar da Gazetenin sahibi Sedat Simavidir.O bu karikatürü yayınlamaktan çekinir.Bütün sorumluluğu üstüne alır.Ertesi gün kıyılca kıyamet kopar.İki yabancı asker yazıhaneye gelir.

Bu resmi kim çizdi diye sorarlar.Yazarımız sansür kurulunun onayını gösrerir.Aralarında konuşurla."Bu resmin bizimle ilgisi yok,kendi aralarında bir tartışma diye aldırılmazlar"Ama bundan sonra sansür iki nüsha olarak tanzim edilecektir.

Böyle vatansever ,cesur biri mutareke yıllarından sonra İstiklal mahkemelerinde yargılanan asker kaçakları ile ilgili bir yazı yazar.O ve Gazetenin sahibi,Zekeriya Sertel karakola çağrılır.Daha sonra mahkemeleri Ankara'da görülür.Bu mahkemenin kararları sonradan çok tartışıldı.1927 yılında kaldırıldı.Karar korktukları gibi olmaz.Cevat Şakir Bodrum ,kalebentliğine üç yıl sürgün cezasına çarptırılır.Sertel ise Sinop ceza evine gönderilir.

Ankara'dan başlayan Bodrum yolculuğunu edebi bir dille anlatır.Bondrum kalesi yıkık virandır.Ama O Bodrum'u sever.Bu cezanın yarısını ist.tamamlamak üzere gönderilir.Cezasındaki bir eksik hesaplamaadan sonra serbest kalır.

Artık özgür olarak tekrar Bodrum'a döner.Yirmibeş yıl orada yaşar.Doğa deniz O na hayat verir.Deniz deki hayatla ilgili ilginç gözlemler yapar.Balıkların doğada nasıl bir denge sağladıklarını,çiçekleri,ağaçları yazar.Artık Mavi Sürgün O na yeni düşünce kapıları açar.Yazar,yazar,bu eser O nun sürgün de geçen

yolculuklarını,askerleri,o gün ki, hayatın nasıl yaşandığını en ince ayrıntılarına kadar anlatır.

Kısaca bir devrin tarihine ışık tutar.

Ayrılış gününü şöyle anlatır:"Ayrılış günü geldi.Sabahtı.İngiliz komutanı kamyonu emrime verdi.Ama yolculuk etmeyenlerin hepsini aldım.Kamyon diktiğim ağaçların arasından geçti.Yokuş başına vardı.Yirmi beş yada yirmi yedi yıl önce Jandarma muhafazasında,oradan ilk sefer Bodrum ve Arşipel'i görmüştüm.Yine baktım! çocuklar deniz kıyısında,büyüdükleri evin damını seçince ağladılar.Dönemeci döndük,artık ne Bodrum görünüyordu,ne de Arşipel1işte o kadar"

Tarihe tanıklık eden bu mavi yolculukta,tarih ,doğa,ve insan manzarılarını göreceksiniz.Tarihi ,tarihe tanıklık yazarların eserlerinden okumak doğru bilgiye ulaşmak demektir. İlk fırsatta Bodrum'a gidip mezarını ziyaretk etmek dileğiyle...Allah rahmet eylesin